

Процедура по налагане на санкции и на мерки за преодоляване на проблемно поведение на учениците

1. Цел и обхват:

Настоящата процедура определя реда и отговорностите на директора, класните ръководители, педагогическия съветник, родителите и учениците при прилагане на мерки и/или откриване на процедура по налагане на санкции за преодоляване на проблемно поведение на учениците с цел защита правата на учениците от училището и спазване на нормативните документи.

2. Условия и ред за прилагане на мерките по чл. 199, ал. 2 и ал. 3 от ЗПУО

- 2.1. При възпрепятстване провеждането на учебния процес с цел прекратяване на нарушението ученикът може да отстранен от час;
- 2.2. Мярката по т. 2.1. се налага от учителя, преподаващ в съответния час, който я отразява в електронния дневник и веднага след часа информира класния ръководител на ученика;
- 2.3. Класният ръководител веднага уведомява родителя за приложената мярка и психолога на училището и предприема дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение;
- 2.4. Срокът на действие на мярката по т. 2.1. е до края на съответния час;
- 2.5. Ученикът, отстранен от часа няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването му;
- 2.6. При явяване на ученик в училище с облекло или във вид, които са в нарушение на Правилника за дейността на училището (ПДУ), както и когато състоянието му не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му;
- 2.7. Мярката по т. 2.6. се инициира от педагогическия специалист, констатирал нарушението и се налага със заповед на директора;
- 2.8. Веднага след прилагане на мярката по т. 2.6. педагогическият специалист информира класния ръководител, който отразява мярката в електронния дневник и уведомява веднага родителя на ученика;
- 2.9. Срокът на действие на мярката по т. 2.6. е до преодоляване на проблемното поведение;
- 2.10. Заповедта по т. 2.7. се връчва на родителя в деня на нейното издаване;
- 2.11. Веднага или след отстраняването на ученика т. 2.6. класният ръководител предприема дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и уведомява родителя;
- 2.12. Дейностите за мотивация и преодоляване на проблемното поведение се прилагат при спазване на изискванията на чл. 45-53 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПМС 232 от 20.10.2017 г.
- 2.13. Мерките по т. 2.1 и 2.6. (чл. 199, ал. 2 и ал. 3 от ЗПУО) се налагат независимо от наложените на ученика санкции.

3. Условия и ред за налагане на санкции при неизпълнение от учениците на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните документи по неговото прилагане и в Правилника за дейността на училището

- 3.1. Санкциите се налагат по изключение след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците;
- 3.2. Санкциите, които могат да бъдат наложени на учениците по чл. 199, ал. 1 от ЗПУО, са:
 - 3.2.1. забележка;
 - 3.2.2. преместване в друга паралелка на същото училище, когато това е възможно;
 - 3.2.3. предупреждение за преместване в друго училище;
 - 3.2.4. преместване в друго училище;
 - 3.2.5. преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение за ученици, навършили 16 години.
- 3.3. Видът на налаганата санкция се определя при отчитане на причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика;
- 3.4. Санкции не се налагат на ученици, чието поведение е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи;
- 3.5. Санкцията „преместване в друга паралелка на същото училище“ не се прилага, когато това налага смяна на профил, професия или специалност;
- 3.6. При налагане на съответна санкция ученикът се изслушва предварително и/или писмено обяснява фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение;
- 3.7. При откриване на процедура по налагане на санкции директорът задължително уведомява родителя, който представлява малолетния ученик, както и родителя на непълнолетния ученик, който извършва всички действия лично, но със съгласието на родителя;
- 3.8. При откриване на процедура по налагане на санкция по т. 3.2., подточка 3.2.3. – 3.2.5 директорът задължително уведомява съответните териториални структури на закрила на детето;
- 3.9. В уведомлението до родителя и съответната териториална структура на закрила на детето, задължително се посочва извършеното от ученика нарушение и условията за участие на родителя или на определеното от лице по чл. 60, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПМС 232 от 20.10.2017 г.;
- 3.10. Връчването на уведомлението до родителя се извършва от служител на училището, по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с обратна разписка на адреса на родителя или на лицето по чл. 60, ал. 2. от Наредбата за приобщаващото образование или на посочен от родителя електронен адрес, като в този случай връчването се удостоверява с копие от електронния запис за това;
- 3.11. Срокът на наложените санкции е до края на учебната година;
- 3.12. При налагане на санкция „преместване в друга паралелка в същото училище“, „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“ до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, санкцията влиза в сила от началото на следващата учебна година;
- 3.13. Наложениите санкции се отразяват в личното образователно дело на ученика;
- 3.14. Ученик с наложена санкция „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за успех;
- 3.15. Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

4. Мотиви за започване на процедура по налагане на санкции:

- 4.1. Санкцията „забележка“ се прилага при:
- 4.1.1. допуснати от 5 1/2 до 8 отсъствия по неуважителни причини;
 - 4.1.2. регистрирани пет забележки в електронния дневник на класа за несериозно поведение и отношение към учебния процес, за нарушаване на забраната за ползване на комуникационна техника; отказ на ученика да изпълнява учебните си задължения в часовете;
 - 4.1.3. системно явяване без домашна работа и учебни помагала, с което се пречи на учителя при изпълнение на служебните му задължения;
 - 4.1.4. умишлено увреждане на училищно имущество – драскане и/или рисуване по училищния инвентар, по вътрешните и външни стени на училищната сграда, по спортните съоръжения;
 - 4.1.5. опит за измама – фалшифициране на медицински бележки, служебни бележки за участие в спортни, културни и обществени мероприятия, представяне на подвеждаща и/или невярна информация;
 - 4.1.6. хвърляне на предмети от сградите на училището и/или в района на училището;
 - 4.1.7. нарушаване на пропускателния режим на училището;
 - 4.1.8. системно нарушаване на Правилника за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, възпитание и обучение – надвесване и/или сядане на первазите на прозорците в класните стаи, кабинетите и работилниците;
- 4.2. Санкцията „преместване в друга паралелка на училището“ се налага при:
- 4.2.1. допуснати от 8 до 10 отсъствия по неуважителни причини;
 - 4.2.2. рушене на училищната материално-техническа база и унищожаване на учебна документация;
 - 4.2.3. многократни опити за нарушаване на дисциплината в часа, организирано напускане на учебен час или часове, системно възпрепятстване на учителя при изпълнение на служебните му задължения;
 - 4.2.4. системни опити за измама - фалшифициране на медицински бележки, служебни бележки за участие в спортни, културни и обществени мероприятия, представяне на подвеждаща информация.
- 4.3. Санкцията „предупреждение за преместване в друго училище“ се налага при:
- 4.3.1. допуснати от 10 1/2 до 15 отсъствия по неуважителни причини;
 - 4.3.2. умишлено предизвикване на ситуации, които нарушават застрашават живота на трети лица в сградата и/или района на училището;
 - 4.3.3. прояви на физическо, вербално и/или психическо насилие над ученик, педагогически или непедagogически специалист;
 - 4.3.4. употреба на тютюневи изделия, алкохол, наркотични и упойващи вещества в сградите, в училищните дворове и/или прилежащите им територии по време на час и/или след учебни занятия;
 - 4.3.5. разпространение на наркотични и/или упойващи вещества;
 - 4.3.6. унищожаване на училищно имущество;
 - 4.3.7. прояви, уронващи престижа, авторитета и доброто име на училището;
 - 4.3.8. системно създаване на конфликти, пречещи на образователния процес и на изпълнение на служебните задължения на педагогическите специалисти;
- 4.4. Санкция „преместване в друго училище“ с изключение на учениците от последния клас на обучение се налага при:
- 4.4.1. допуснати над 15 отсъствия по неуважителни причини;
 - 4.4.2. особено тежки прояви на физическо, вербално и/или психическо насилие над ученик, педагогически или непедagogически специалист, включително заснемане и

- публикуване във виртуалното пространство на лица без тяхното съгласие и/или на сцени несъвместими с етичните норми;
- 4.4.3. хулигански, вандалски прояви, уронващи престижа, авторитета и доброто име на училището, включително и в интернет пространството;
 - 4.4.4. прояви, за които има наложени наказания, но продължават да се повтарят;
 - 4.4.5. умишлено предизвикани ситуации, които застрашават живота на трети лица в сградата и района на училището;
 - 4.4.6. системно създаване на конфликти, пречещи на педагогическите специалисти да изпълняват служебните си задължения или уронващи на достойнството на служителите в училището;
- 4.5. Санкция **„преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“** за ученици, навършили 16 години се прилага при:
- 4.5.1. допуснати над 15 отсъствия по неуважителни причини;
 - 4.5.2. особено тежки прояви на физическо, вербално и/или психическо насилие над ученик, педагогически или непдагогически специалист, включително заснемане и публикуване във виртуалното пространство на лица без тяхното съгласие и/или на сцени несъвместими с етичните норми;
 - 4.5.3. хулигански, вандалски прояви, уронващи престижа, авторитета и доброто име на училището, включително и в интернет пространството;
 - 4.5.4. прояви, за които има наложени наказания, но продължават да се повтарят;
 - 4.5.5. умишлено предизвикани ситуации, които застрашават живота на трети лица в сградата и района на училището;
 - 4.5.6. системно създаване на конфликти, пречещи на педагогическите специалисти да изпълняват служебните си задължения или уронващи на достойнството на служителите в училището;
- 5. Дейности при констатиране на първи прояви, несъвместими със законоустановените норми и правила за поведение, регламентирани в Правилника за дейността на училището и Етичния кодекс на училището:**
- 5.1. Разговор между ученика и класния ръководител за изясняване на причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му съобразно възрастовите и личностните особености на ученика. Набелязване на мерки за преодоляване на проблемното поведение в съответствие с 45-53 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПМС 232 от 20.10.2017 г.;
 - 5.2. Информирание на родителя от класния ръководител за дейностите, които ще се прилагат спрямо ученика за преодоляване на проблемното поведение и последващите действия, ако мерките не постигнат желаните резултат;
 - 5.2.1. в случай, че родителят не дава съгласие за прилагане на набелязаните мерки, класният ръководител информира директора на училището с предложение за уведомяване на съответната териториална структура на закрила на детето по местоживееене.
 - 5.2.2. родителят дава съгласие за прилагане на набелязаните мерки;
 - 5.2.3. набелязаните дейности се изпълняват и дават добър резултат. Процедурата по налагане на санкция не се прилага.
 - 5.2.4. прилагането на набелязаните дейности не дават резултат и се започва процедура по налагане на санкция.
- 6. Дейности при стартиране на процедурата по налагане на някоя от санкция „забележка“ или „преместване в друга паралелка в същото училище“:**

- 6.1. Мотивирано писмено предложение на класния ръководител до директора на училището – Приложение № 1;
- 6.2. Задължително уведомяване на родителя при откриване на процедурата по налагане на санкцията от директора – Приложение № 2
- 6.3. Изслушване на ученика в присъствието на директора на училището или упълномощено от него лице, родителя, психолога/педагогическия съветник на училището, класния ръководител и др. лица с цел изясняване на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение и/или запознаване с писменото обяснение на фактите и обстоятелствата от страна на ученика;
- 6.4. Изслушване мнението на родителя за действията на неговото дете;
- 6.5. Попълване на протокол за осъщественото изслушване – Приложение № 3;
- 6.6. Издаване на заповед от директора за налагане на санкцията „забележка“ или „преместване в друга паралелка в същото училище“, когато може да се приложи тази санкция;
- 6.7. Връчване на заповедта за налагане на санкцията на родителя в три дневен срок;
- 6.8. Заповедта влиза в сила в 14 дневен срок след нейното издаване.

7. Дейности при стартиране на процедурата по налагане на някои от санкциите „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“:

7.1. Дейности преди обсъждане на проявата на ученика от педагогическия съвет:

- 7.1.1. мотивирано писмено предложение от класния ръководител до директора – Приложение № 1;
- 7.1.2. уведомително писмо до родителя - Приложение № 2;
- 7.1.3. уведомително писмо до отдел „Закрила на детето“ в дирекция „Социално подпомагане“ по настоящ адрес на ученика;
- 7.1.4. Изслушване на ученика в присъствието на родителя, класния ръководител и психолога/педагогическия съветник на училището и социалния работник с цел изясняване на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение на ученика и/или запознаване с неговото писменото обяснение;
- 7.1.5. Родителят или лицето, определено от него за контакт с представителите на училището при негово отсъствие от настоящия му адрес за срок повече от един месец, (чл. 60, ал. 2 от Наредбата за приобщаването образование) може да изрази мнение;
- 7.1.6. Изслушването на ученика по предложение на класния ръководител и/или по молба на непълнолетния ученик, съответно на родителя или лицето по подточка 7.1.5., когато ученикът е малолетен, може да се извърши и в присъствието на учител, на друг педагогически специалист от училището или на друго лице, на което ученикът има доверие;
- 7.1.7. По време на изслушването за изясняване на фактите и обстоятелствата директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение учители, които преподават на ученика, както и ученици от училището, запознати с конкретното нарушение;
- 7.1.8. За изслушването на ученика се изготвя протокол – Приложение № 3.

7.2. Дейности по време на педагогическия съвет (ПС), на който се обсъжда проявата на ученика и вида на санкцията:

- 7.2.1. класният ръководител или друг учител, който преподава на ученика, представя на педагогическия съвет обстоятелствата, свързани с извършеното нарушение;
- 7.2.2. изслушват се и се дискутират различни мнения и предложения на членовете на ПС;

- 7.2.3. предложенията се подлагат на гласуване, като всеки член на ПС обективно преценява и гласува по даден случай само за едно предложение. Гласуването започва с предложението, което е най-благоприятно за ученика;
- 7.2.4. решението за налагане на дена санкция се взема с обикновено мнозинство.
- 7.2.5. педагогическите специалисти, несъгласни с дадена санкция или гласували въздържали се имат право да обяснят своя вот;
- 7.2.6. с вземане на решение за налагане на някоя от посочените санкции ПС предлага на директора да издаде заповед за налагане на санкцията.

7.3. Дейности след решението на ПС за налагане на санкция - „предупреждение за преместване в друго училище“, „преместване в друго училище“ или „преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“:

- 7.3.1. издаване на заповед от директора на за налагане на санкцията в срок до 14 дни от датата на решението на ПС;
- 7.3.2. в заповедта се посочва вида на санкцията, срокът и мотивите за налагането ѝ;
- 7.3.3. заповедта за наложената санкция се връчва на родителя на ученика в три дневен срок от нейното издаване;
- 7.3.4. в срока по т. 7.3.3. при наложена санкция „преместване в друго училище“ се уведомява началника на РУО – София-град, който със заповед условия и ред за продължаване на обучението на ученика в другото училище;
- 7.3.5. Заповедта за наложената санкция може да се оспорва по административен ред пред министъра на образованието и науката за държавните неспециализирани училища и да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Настоящата процедурата е разработена във връзка с Раздел III „Санкции на учениците“ от ЗПУО, Глава трета „Условия и ред за налагане на санкции на учениците“ от Наредба за приобщаващото образование и раздел IX „Санкции на учениците“ от Правилника за дейността на училището (ПДУ).

ВАЖНО: Неспазването на описаната процедура води до нейното опорочаване и при обжалване наложената санкция може да бъде отменена на процедурно основание.